

держави і утвердження верховенства права можливі за умов, коли в суспільстві послідовно і неухильно втілюються в життя такі основні вимоги». До таких вимог верховенства права й правової держави науковець відносить й принцип правової визначеності [2, с. 4.].

У монографічному дослідженні «Правові основи формування та функціонування органів державної влади у контексті євроінтеграції» до елементів верховенства права автори відносять інституціонально-нормативні засоби, серед яких, крім принципу «розподілу влади»; юридичної рівності та інших засобів виділяють і правову визначеність [3, с. 98].

Отже, правова визначеність є елементом верховенства права та характеризує центральну його особливість, а саме – передбачуваність та стабільність права, що зумовлює довіру до держави й права.

Література

1. Погребняк С. П. Основоположні принципи права : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук : спец. 12.00.01 «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / С. П. Погребняк. – Х., 2009. – 41 с.
2. Козюбра М. І. Принцип верховенства права та правової держави: єдність основних вимог / М. І. Козюбра // Наукові записки НаУКМА. Серія «Юридичні науки». – К., 2007. – Т. 64. – С. 3-9.
3. Правові основи формування та функціонування органів державної влади у контексті євроінтеграції : монографія / Ю. П. Битяк [та ін.] ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будівництва та місц. самоврядування, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х. : Право, 2010. – 384 с.

Тетяна Григорівна Мамедова – студентка I курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Вікторія Олегівна Панкратова** – доцент кафедри
юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ЮРИДИЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРІШЕННЯ

Сучасна українська юридична наука є продуктом тривалого та неоднозначного процесу становлення і розвитку, що зумовлено складним характером державно-правового будівництва в країні та особливостями суспільно-політичного устрою у той чи інший період. Якісно новий етап для неї розпочався із проголошенням незалежності України, коли

зменшився ідеологічний тиск на науку, відкрилися нові можливості і було створено сприятливі умови для її розвитку як самостійної системи. Нині вона є важливим засобом науково обґрунтування. З підвищенням значення права в житті суспільства суттєво розширились межі правової діяльності у сферах державного будівництва, економіки, забезпечення суспільного порядку, а відтак значно збільшився престиж юридичної професії.

Разом із цим юридична освіта в Україні не позбавлена проблем. Тому сьогодення потребує вироблення нової методики підготовки у вищій школі фахівців цієї галузі.

Метою роботи є розкриття проблем фахової підготовки юристів у вищих навчальних закладах, якості юридичної освіти в Україні та шляхів їх вирішення.

На сучасному етапі юридична освіта базується на таких принципах: безперервність, поєднання загальних та спеціалізованих знань у процесі навчання, поєднання теоретичного та прикладного в юридичному навчанні, творчий підхід до розв'язання наукових проблем та практичних ситуацій.

Станом на сьогодні, на думку провідних юристів та науковців, головними

проблемами юридичної освіти є:

- невідповідність системи юридичної освіти реальним потребам суспільства і держави;
- необхідність підвищення якості юридичної освіти;
- поглиблення міжнародних аспектів юридичної освіти, розробка навчальних програм, інших матеріалів, які спрямовані на інтеграцію вищої юридичної освіти в Європейський та світовий освітній простір;
- проблема оптимізації мережі юридичних навчальних закладів з урахуванням їх можливостей здійснювати освітню діяльність;
- морально-етичний клімат у фаховій підготовці молоді, оскільки відсутній механізм неперервного оновлення змісту юридичної освіти відповідно до сучасних потреб українського суспільства [3, с. 123-124];
- якість науково-педагогічних кадрів, що відіграє визначальну роль в умовах трансформації суспільства до нових соціально-економічних відносин;

- проблеми практичної реалізації здобутих юридичних знань у вищому навчальному закладі. Сьогодні більшість вищих навчальних закладів не покладають на себе зобов'язань у працевлаштуванні [2].

Підвищення якості юридичної освіти – питання, яке постійно перебуває в полі зору науковців, політиків, фахівців різних галузей діяльності. Адже юридична професія охоплює широкий спектр соціально-економічної діяльності, а тому підготовка юристів у вищих навчальних закладах має бути максимально зорієнтована на реалізацію повсякденних суспільно-політичних, економічних правових потреб.

На думку В. М. Сущенка, одним із шляхів підвищення якості юридичної освіти має стати те, що основним критерієм оцінки фахового рівня має слугувати рівень їхньої загальної культури в поєднанні зі знаннями юридичної теорії та практики в системі їхньої підготовки; у сфері вдосконалення навчального процесу в юридичних вищих навчальних закладах – уточнення загальної концепції підготовки фахівців та певна реформація поточного контролю за якістю опанування професійними знаннями, умінням і навичками тощо [4, с. 185-186].

У рамках реформування системи вищої освіти та комплексного оновлення законодавства у цій сфері Міністерством освіти і науки України прийнято наказ від 05.07.2016 р. № 787 «Про утворення робочої групи з розроблення Концепції розвитку юридичної освіти в Україні». Наразі розроблено Проект Концепції вдосконалення правничої (юридичної) освіти для фахової підготовки правника відповідно до європейських стандартів вищої освіти та правничої професії.

Восени 2017 року до Верховної Ради України був внесений Проект Закону «Про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до правничої професії» (реєстр. № 7147), який викликав негативну реакцію правової спільноти через ряд суперечливих положень.

Отже, окремі кроки до реформування юридичної освіти на державному рівні розпочато. Але практичного втілення дані розробки все ще не отримали. Тому нагальними потребами якісної юридичної освіти залишаються: підвищення якості підготовки фахівців; установлення уніфікованих вимог щодо змісту вищої юридичної освіти; збільшення кількості навчальних практично зорієнтованих дисциплін, спрямованих на розвиток індивідуальних професійних якостей студента; широке залучення до навчального процесу вітчизняних та іноземних фахівців галузі права, зокрема практичних працівників; активне застосування апробованих світових методик [1, с. 280].

Література

1. Воронцова К.В. Стан дослідження розвитку вищої юридичної освіти незалежної України / К.В. Воронцова // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. – 2015. – Вип. 31. – С. 275-281.
2. Куляба М. Сучасні проблеми юридичної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pmg.ua>.
3. Стецюк Л.О. Проблеми вищої юридичної освіти та шляхи їх вирішення / Л.О. Стецюк // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна". – 2009. – № 1. – С. 123-124.
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2009_1_33.
4. Сущенко В. М. Сучасні проблеми реформування юридичної освіти і науки в Україні / В. М. Сущенко // Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Миколаїв, 2007. – Т. 69. Вип. 56. – С. 184-187.